

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

*ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal*

№4

2025
APREL

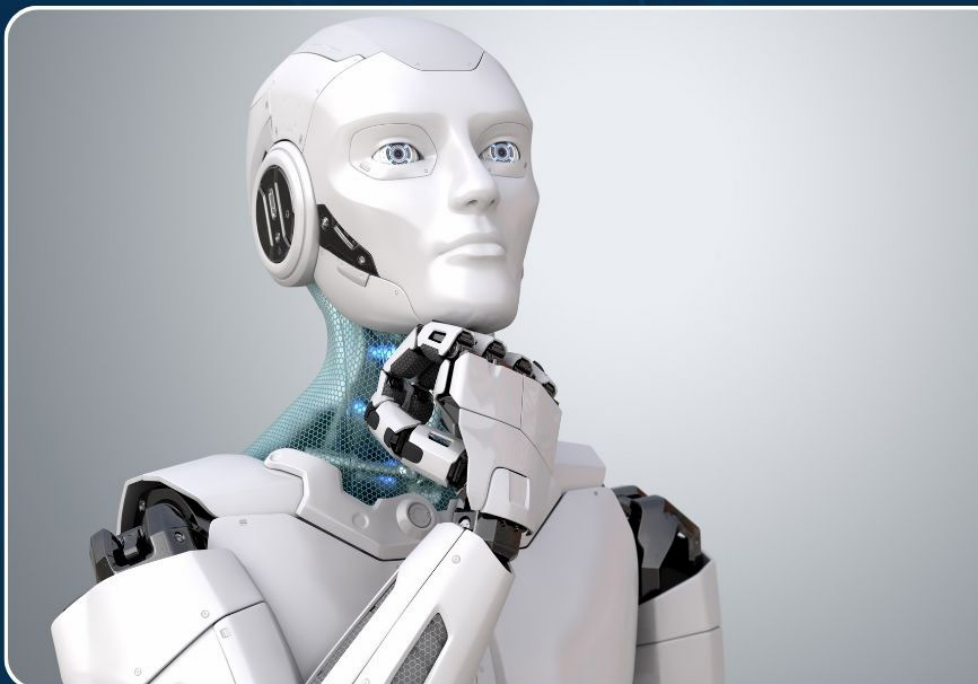

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

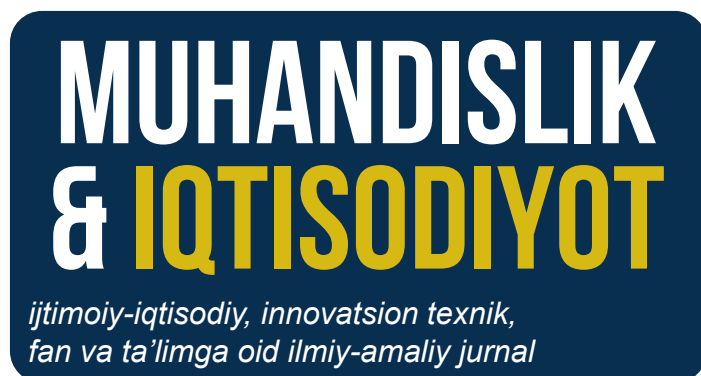
Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

РЭУ.РФ
Российский экономический университет
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

*Elektron nashr,
669 sahifa, aprel, 2025-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

TAHRIR HAY'ATI:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

*ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal*

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modelashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti

08.00.01 - Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 - Makroiqtisodiyot
08.00.03 - Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 - Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 - Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 - Ekonometrika va statistika
08.00.07 - Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 - Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 - Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 - Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 - Marketing
08.00.12 - Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 - Menejment
08.00.14 - Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 - Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 - Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 - Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan
"Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan
milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha
"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

M u a s s i s: "Tadbirkor va ishbiarmon" MChJ

H a m k o r l a r i m i z:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

Роль искусственного интеллекта в управлении финансовым потенциалом предприятий.....	10
Юсупов Файзулла Якубович	
Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini moliyaviy vositalar orqali takomillashtirish: "Navoiy" EIZ misolida.....	20
Quziev Ravshan Ramazanovich	
Davlat xaridlari jarayonini boshqarish va nazorat qilishning muhim jihatlari.....	26
Xodjamqulov Shahboz Sherali o'g'li	
Oliy ta'lim tizimini baholash: milliy model va global standartlar.....	31
Hakimov Hakimjon Abdullo o'g'li, Hakimova Gulnoza Abdulloyevna	
Aksiyadorlik jamiyatlarining investitsion jozibadorligini oshirishda xorij tajribasi.....	37
Qodirov Iskandar Alisher o'g'li	
Механизмы адаптации рынка труда к новой модели экономического роста: теория, практика и цифровые решения.....	41
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
Xorazm viloyati eksport strategiyasini takomillashtirishning iqtisodiy va ijtimoiy ta'sirlari.....	50
Fozil Xolmurotov	
Suv resurslarini tejashda aqli sug'orish tizimlarining ahamiyati.....	62
Abdullayev.A., Karimov Anvarjon Muqumjonovich	
To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati raqobatbardoshligini oshirishning marketing vositalari.....	68
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
The current state and development trends of innovative activity in agriculture.....	72
Aytmuratova Miyrigul Zhalgasovna	
Методология оценки инновационной деятельности.....	78
Алиева Эльнара Аметовна	
Yashil iqtisodiy o'sishda raqamli iqtisodiyot va tadbirkorlikning integratsiyalashuvi.....	86
Xodjamov Asliddin O'ktam o'g'li, Maqsudov Bunyod Abdusamat o'g'li	
Tijorat banklari aktivlarini diversifikatsiya qilish yo'llari tahlili.....	92
Abdurazzoqov Abdualim Abdujabbor o'g'li	
Направления повышения эффективности средств, направляемых на обеспечение занятости населения и сокращение бедности.....	97
Маликов Аuezхан Жорабекович	
O'zbekiston uy xo'jaliklarining farovonlik koeffitsiyenti: blackorby va donaldson yondashuvi asosida tahlili.....	106
Boltayeva Dilafza Jumaqulovna	
O'zbekistonda aholi jon boshiga asosiy kapitalga investitsiyalarning o'zgarish dinamikasi.....	114
Qo'shbaqov Aybek Shovqiyevich	
Yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash, davlat iqtisodiy siyosatini takomillashtirish va sirkulyar iqtisodiyot tamoyillarini joriy etishning samaradorligini oshirish yo'llari.....	123
Muratbaeva Eleonora Muxamedjan qizi, Saifnazarov Ismoil Saifnazarovich	
Yangi o'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanish tendensiyalari.....	132
Tojiyev Javlonbek Rustamovich	

Mulkchilik shakliga ko'ra tijorat banklarida depozitlarining amaldagi holati tahlili	138
Allaberganov Sirojali Saxatovich	
Bandlikni ta'minlashda moliyaviy mexanizmlarning o'rni va ahamiyati	151
Karimjonov Muhammadrasul To'liqinjon o'g'li	
Mustaqil direktorlar ulushi, nomoliyaviy axborotlarning oshkor qilinishi va dividend siyosatining kapital qiymatga kompleks ta'siri	159
Urinov Bobur Nasilloevich	
Turizm orqali ish o'rinlarini yaratish va bandlik muammosini kamaytirish imkoniyatlari	167
Kaxramanova Sevda Shamsiddin qizi	
Kam quvvatli gidroelektr stansiya uchun mos bo'lgan invertor, reduktor, akkumulyator va generatorni tanlash	173
Xamrayev Og'abek Oybek o'g'li, Davletov I.Y.	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sanoat tarmoqlarini ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarini rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari	182
Ibragimova Gulnoza Sayidmuradovna	
Terminologiya va ilmiy terminologiya xususida	188
Ruziyeva Gulnoz Temirqulovna	
O'zbekiston Respublikasida innovatsiyalarni tashkil etish va moliyalashtirish yo'llari	192
Ramazonov Javohir Bekzod o'g'li	
Bazalt chiqindi toshqol asosidagi kam suv talabchan sementlarning samaradorligini oshirish	197
Babayev Sultonbek Sunnat o'g'li	
Qashqadaryo qayta tiklanuvchi energiya manbalarining samaradorligini turli yondashuv asosida baholash	203
Omonova Sitara Zafar qizi, Utayev Sobir Achilivich	
Tilshunoslikning mexanika muhandisligi terminlari xususida	208
Mansurova Nafisa Qamariddinovna	
"Chizma geometriya va perspektiva" fanining arxitektura bilimlari tizimidagi roli	213
Yusubjonov Jonibek Farxod o'g'li	
Geodezik plan olishning avtomatlashgan usullari	219
Mamajonova Nodira Alisher qizi	
Zamonaviy arxitektura interyer dizaynida milliy grixva islomiy naqshlar uyg'unligi	225
Qo'chqarov Baxodir O'lmasovich	
Qurilishda mehnat unumdorligini oshirish va uni prognozlashning nazariy asoslari	230
Abduvaliyev Bekzod Muhiddin o'g'li	
Qishloq aholi hududlaridagi zamonaviy innovatsion o'zgarishlarining o'rta ta'lim maktablari tuzilishidagi ta'siri	235
Abdurahmonov Olimjon Obboqul o'g'li	
Seysmik hududlarda qurilish konstruksiyalarini to'g'ri tanlash	241
Egamberdiyeva Shaxnoza Abdurashidovna	
Arixiy yodgorliklarning me'moriy-rejaviy, konstruktiv va badiiy bezak yechimlari	251
Sotvoldiyev Azamatjon Akramjon o'g'li	
Xitoy va O'zbekiston tajribasi asosida soliq to'lovchilar reytingi tizimi orqali fiskal intizomni mustahkamlash	255
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
Turizmga investitsiyalar iqtisodiyotimizga ijobiy ta'siri etuvchi omillari sifatida	268
Ayubov Ilyos Ilxomovich, Tursunov Qosimbek Nodirovich	

Problems of determining the informativeness of input and output parameters in object management	275
Turapov Ulugbek Urazkulovich	
Tijorat banklari faoliyatiga foiz riskining ta'siri: ilmiy-nazariy asoslar va amaliyot tahlili	280
Turdiyev Abdulhakim Qulbazarovich	
Zamonaviy moy filtrlarining dvigatel ishlash resursini oshirishiga ta'siri.....	290
Mirzakarimov Rustambek Xusanboy o'g'li	
Qayta tiklanadigan energiya manbalari: zamonaviy global tendensiyalar va O'zbekiston uchun perspektivlar	295
Bozarov Elyor Boboqulovich, Rustamova Sarvinoz Azizbek qizi	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda investitsiyaning ahamiyati.....	300
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
Strengthening and enhancing the export potential of industrial enterprises for sustainable growth.....	305
Researcher of Tashkent State University of Economics	
Davlat tashkilotlarining bitiruvchilarga bo'lgan ehtiyoji va talablari.....	310
Daminova Barno Esanovna, Bozorova Irina Jumanazarovna, Pardayeva Muqaddas Zafar qizi	
Erkin iqtisodiy hududlar soliq rejimlarini takomillashtirishning xorij tajribasi.....	320
Boltayev Jo'rabek Yusofovich	
Tabiiy va sun'iy tolalar sanoatini diversifikatsiya qilish orqali investitsion jozibadorlikni oshirish.....	325
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B segmentida omnichannel marketing strategiyalarining qo'llanishi	331
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	338
Djo'rayeva Lola Abdugabbarovna	
Task mapping and job scheduling implications of fdi inflows and governance quality metrics	343
Nilufar Zikirullaeva Dilmurod qizi	
Yangi O'zbekiston savdo-iqtisodiy munosabatlari rivojlanishida xizmatlar eksportining ahamiyati	350
Eshanqulov Baxodir Abduraxmon o'g'li	
Budjet daromadlarini shakllantirishda yirik soliq to'lovchilarning tutgan o'rni	357
Tohirov Shuhrat Niyoz o'g'li	
Davlat maqsadli jamg'armalari resurslarini boshqarish va samarali foydalanish yo'nalishlari.....	361
Xushmurodov Baxtiyor Turg'un o'g'li	
Kichik biznes hamda xususiy tadbirkorlik subyektlari amaliy holati, sohani rivojlantirish asoslari	365
Ortiqov Ulug'bek Akrombek o'g'li	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlarning hisobi va audit masalalari	371
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Tijorat banklarida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash bo'yicha zamonaviy tendensiyalar	375
Latipova Lola Ilhomovna	
Soliq stavkalarini tabaqalashtirish orqali soliq to'lovchilar faoliyatini muvofiqlashtirish	380
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
Transformatsiyalash jarayonida tijorat banklari likvidligini oshirishning nazariy asoslari	385
Poyonov Bobir Bekturod o'g'li	

The importance of implementing international accounting standards in uzbekistan	393
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Ikki o'lchovli geofizik signallarni raqamli ishlashda XAAR tez o'zgartirish algoritmlari.....	403
Ibragimov Sanjarbek Salijanovich, Mullajonov Baxodirjon Arabboyevich	
Turizm infratuzilmasi va xizmat sifatini oshirish maqsadida yangi turistik yo'nalishlar va imkoniyatlar yaratish chora tadbirlari.....	410
Sindarov Sherzod Egamberdiyevich, Xakimov Zoxid Norbo'tayevich, Yusupov Muxammadali Soxib o'g'li, Ro'zimatov Sanjarbek Qosimjon o'g'li	
Korporativ boshqaruvda budjetdan tashqari mablag'lar samaradorligini oshirish	420
Saidaxmedova Aida Mirzayevna	
Enhancing labor productivity in industrial enterprises of developed countries: experiences and strategies	426
Abduxakimova Farangiz Sidikjon kizi	
Raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali "Olmaliq KMK" ajda innovatsion loyihalarni boshqarish samaradorligini oshirish yo'llari.....	434
Inamova Farida Usmanjanovna	
Methodological problems of accounting of fixed assets	439
Kholbekov Rasul Olimovich	
Необходимость платежной системы.....	446
Сайфиддинов Илхом Файзиддинович	
Зеленое ipro как новый инструмент финансирования	451
Шахзод Сайдуллаев	
Инструменты фондового рынка в международной практике повышения инвестиционной привлекательности бизнеса	459
Юлдуз Усманова	
Модели устойчивого развития туризма: международный опыт и возможности адаптации в узбекистане.....	471
Сальникова Елена Александровна	
Внедрение антикоррупционных стандартов iso в узбекистане	478
Исмаилов Баходир Исламович, Зокиров Саидакмал Баходир угли	
Global moliyaviy markazlarni baholash mexanizmi	483
Sharipova Shaxinabonu Orif qizi	
Трансформация банковского сектора узбекистана под влиянием цифровых технологий.....	488
Захарова Ирина Борисовна, Непейвода Андрей Николаевич	
Uy-joy fondini qulayligini modernizatsiya va rekonstruksiya orqali oshirish imkoniyatlari.....	493
Inoyatova Durdona Shoxaydarovna	
Влияние технологии блокчейн на банковскую сферу	500
Амонова Хафиза	
Buxoro viloyatida suv tanqisligi sharoitida resurs tejamkor agrotexnologiyalar asosida agrobiznesni barqaror rivojlantirish masalalari	504
Ro'ziyev Sobirjon Samatovich, Saidova Firuza Kamolovna	
O'zbekiston respublikasida demografik dividend olish imkoniyatlaridan oqilona foydalanish metodlari	510
Sharipov Sherzod Shavkatovich	
Budjet mablag'laridan foydalanish ustidan jamoatchilik nazorati mexanizmlari	515
Sharoxmatov Abdurahim Abdulamitovich	

Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatiga investitsiya jalb etish-taraqqiyot garovi.....	522
Karimova Komila Daniyarovna	
Islomiy banklar tizimi va ularning faoliyatini o'zbekistonda rivojlantirish istiqbollari.....	529
Dilovarxo'jayeva Dilnozaxon Shavkatxo'ja qizi	
The use of media technologies in teaching russian language lessons	534
Khojaeva Kh.S.	
Davlat budjetini shakllantirishda soliqlarning o'rni.....	538
Yuldashev Javohirbek Ikromjon o'g'li	
Paxta-to'qimachilik klaster subyektlarida buxgalteriya hisobini takomillashtirishda elektron imzoning roli	543
B. Q. Madartov, G. R. Xolmurodova	
Разработка новых инновационных антикоррозионных решений для защиты стального оборудования нефтегазовой отрасли.....	547
Курбанова Фируза Солеховна, Очилов Абдурахим Абдурасулович, Саатов Санжар Каландарович	
Glitserin bikarbamat sintezi.....	552
Bafojev Abduhamid Hoshim o'g'li	
Respublikada tibbiy xizmatlarini raqamlashtirish asosida rivojlantirishning konseptual yo'nalishlari.....	558
Axmedov Zafarjon A'zamovich, Karabaev Sanjar Abdusamatovich, Uraqov Shokir Ulashovich	
Shamol turbinasi parraklarining burilish burchagini rostdashning amaliy ahamiyati	567
Muzaffarov Firdavs Fuzayl o'g'li, Rashidov Sherzod Kahramonovich, Hojimurodov Jasur Erkinovich	
Оценка комфортности городской среды в узбекистане на основе интегральных индикаторов коммунальной обеспеченности	573
Шатохина Светлана Юрьевна	
Avtotyuning tushunchasi, turlari va tasnifi	581
Maxmudov Abrorxon Axmadxonovich, Ne'matov Husniddin Alijon o'g'li	
"Yashil eksport" tushunchasining mohiyati va uni o'zbekiston iqtisodiyotiga joriy qilish imkoniyatlari.....	586
Ibadullayev Ergash Bakturdiyevich	
Методология оценки влияния факторов, определяющих прямые иностранные инвестиции на экономическую безопасность страны	593
Глазова Марина Викторовна	
Yashil iqtisodiyot sharoitida soliqlarni raqamlashtirishni takomillashtirish	600
Jo'rayev Botir Abdiyevich	
Information exchange acceleration in emergency modes of intelligent control systems	607
Azizbek Yusupbekov Nodirbekovich, Husniddin Esonov Mamarasul o'g'li	
Ijro mexanizmlarini vizual simulyatsion modellash tirishning boshqaruv samaradorligini oshirishdagi ahamiyati	613
Karabayev Ibragim Turdiyevich, Esonov Husniddin Mamarasul o'g'li, Mamatqulov Toir Chorshanbiyevich	
Sement qorishmasi tarkibiga polivinilatsetat, akril emulsiyasi va suyuq shisha (natriy/silikat eritmaları)ni qo'shish orqali mustahkamlik darajasini oshirish	618
Imamov Suxrob Solexovich	
Инновационные технологии получения металлического индия из оборотных растворов цинкового завода (Алмалыкский ГМК).....	624
Абдиева Манзура Маткаримовна	

Analysis of the use of equipment for cleaning and preparing a lightweight drilling fluid	629
Xolmuxammadiyev Abduxoliq Mahammadi o'g'li, Toshev Sherzod Orziyevich	
Перспективы территориальной организации и развития пищевой промышленности в самаркандской области	635
Хамраев Казим	
Zamonaviy korxonalarda blokcheyn texnologiyalarining qo'llanilishi va ularning samaradorlikka ta'siri	645
Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li, To'g'onov Ibrohimxo'ja	
Raqamli iqtisodiyotda moliyaviy injiniring asosida bank innovasiyalarini joriy etish jarayonini takomillashtirish	652
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
Yo'l qurilish tashkilotlarida oqilona moliyaviy strategiyalarni amalga oshirish	659
Raximov Dilshodjon	
"UZSUVTA'MINOT" AJ tizimidagi korxonalarining biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (kpi) ni baholash uslublari	664
Saidakbarov Xusniddin Abdisalomovich	

“UZSUVTA'MINOT” AJ TIZIMIDAGI KORXONALARNING BIZNES JARAYONLARI BO'YICHA ASOSIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI (KPI) NI BAHOLASH USHLUBLARI

Saidakbarov Xusniddin Abdisalomovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
“Buxgalteriya hisobi” kafedrası dos., i.f.d (DSc)
ORCID: 0009-0009-7591-744

Annotatsiya: Biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobining rivojlanishi samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun ushbu jarayonlar amalga oshirilishining samaradorligini tahliliy ta'minlash metodikalari ishlab chiqilishini nazarda tutadi.

Kalit so'zlar: Biznes jarayonlari, buxgalteriya hisobi, boshqaruv tizimi, samaradorlik, moliyaviy nataja, baholash metodikasi.

Abstract: The development of management accounting for business processes implies the development of methods for analytically ensuring the effectiveness of the implementation of these processes in order to make effective management decisions.

Keywords: Business processes, accounting, management system, efficiency, financial results, evaluation methodology.

Аннотация: Развитие управленческого учета бизнес-процессов подразумевает разработку методов аналитического обеспечения эффективности реализации этих процессов с целью принятия эффективных управленческих решений.

Ключевые слова: Бизнес-процессы, учет, система управления, эффективность, финансовые результаты, методология оценки.

KIRISH

Biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobining rivojlanishi samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun ushbu jarayonlar amalga oshirilishining samaradorligini tahliliy ta'minlash metodikalari ishlab chiqilishini nazarda tutadi.

Samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni hisoblash metodikasini biz tadqiqot davomida quyidagi bo'limlar bo'yicha tahlil qildik:

1. Suv ta'minoti sanoatining biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) ni baholash metodikasining maqsadi va vazifalari.
2. Biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining ob'ektlari va axborot ta'minoti.
3. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining sub'ektlari.

4. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni hisoblash va baholash tartibi.

5. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash natijalarini taqdim etish tartibi.

6. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash bo'yicha tahliliy xulosa.

Taklifimizga ko'ra, biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholashning taklif etilayotgan metodikasini quyidagicha tavsiflash maqsadga muvofiq:

Metodikaning maqsadi – alohida biznes jarayonlarini amalga oshirish samaradorligini va umuman buxgalteriya hisobi sub'ekting faoliyatining samaradorligini baholash.

Metodikaning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- umuman buxgalteriya hisobi sub'ekti faoliyatining samaradorligini, shuningdek alohida biznes jarayonlari va subjarayonlar samaradorligini faoliyatning strategik va tezkor maqsadlariga muvofiq baholash;

- biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) kesimida boshqaruv hisobotlarini shakllantirish va buxgalteriya hisobi sub'ekting faoliyat strategiyasini takomillashtirish yo'nalishlarini ishlab chiqish.

Biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining ob'ektlari va axborot ta'minoti quyidagicha:

1. Biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining ob'ektlari.

Quyidagilar biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining ob'ektlari hisoblanadi:

- biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobi tizimidan foydalanuvchi buxgalteriya hisobi sub'ekti;

- buxgalteriya hisobi sub'ekting biznes jarayonlari (asosiy, yordamchi, rivojlantiruvchi va boshqaruv jarayonlari).

2. Biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining axborot ta'minoti.

Biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasini amalga oshirish uchun axborot manbalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- biznes jarayonlari bo'yicha samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) kutubxonasi (samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI) ro'yxati, ko'rsatkichlar pasportlari);

- boshqaruv hisobotlari va hisob yuritish registrlari (moliyaviy natijalar ko'rsatkichlari, moliyaviy va boshqaruv hisobi hisobvaraqlaridagi aylanmalar va qoldiqlar bo'yicha ma'lumotlar, o'lchov birliklari hamda asosiy va yordamchi jarayonlar amalga oshirilishining haqiqiy ko'rsatkichlari to'g'risidagi ma'lumotlar);

- boshqaruv hisobi standartlari va qoidalari (javobgarlik markazlari va xarajatlar kelib chiqish joylarining klassifikatori, jarayonga yo'naltirilgan boshqaruv sharoitida javobgarlik markazlarining bo'linishi, buxgalteriya hisobi sub'ekti jarayonlari tasnifining tuzilishi, xarajatlarni hisobga olish va jarayonlar bo'yicha tannarxni hisoblash tizimi, shu jumladan faoliyat jarayonlari bo'yicha tannarxni hisoblashning kalkulyasion varaqalari, rejadagi va me'yoriy ko'rsatkichlar, buxgalteriya hisobi sub'ekti faoliyatining jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobi hisobvaraqlari ish rejasi);

- iste'molchilar va buyurtmachilar so'rovlarning natijalari (amalga oshirilayotgan biznes jarayonlarining sifatidan qoniqishni baholash, marketing tadqiqotlarining natijalari).

1. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash metodikasining sub'ektlari.

- yuqori boshqaruv xodimlari (shu jumladan aksiyadorlar, mulkdorlar, moliyaviy direktor);

- bosh mutaxassislar (bosh buxgalter, bosh muhandis, kadrlar bo'yicha direktor, xaridlar bo'limi boshlig'i, logistika bo'limi boshlig'i, marketing bo'limi boshlig'i, sotuvlar bo'limi boshlig'i, tsex boshlig'i va tarkibiy bo'linmalarning boshqa rahbarlari);

- biznes jarayonlari bo'yicha hisob yuritish-tahliliy tartibotlar ijrochilari: hisob yurituvchi xodimlar, iqtisodchilar, tahlilchi buxgalterlar, nazoratchilar va boshqalar.

2. Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni hisoblash va baholash tartibi.

Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash me'yoriy yoki rejadagi ko'rsatkichni bajarish darajasini aniqlash imkonini beruvchi maxsus shkala asosida amalga oshiriladi, bunda:

A – eng samarali qiymat; B – qoniqarli qiymat; C – chegaraviy qiymat; D – qoniqarsiz qiymat; E – o'ta qoniqarsiz qiymat.

Oraliq qiymatlar iqtisodiy tahlil amaliyotida tavsiya etiladigan me'yorlarni hisobga olgan holda biznes jarayonlari samaradorligining har bir ko'rsatkichi (KPI) uchun alohida aniqlanadi. Bunda, ko'rsatkichlarning tavsiya etiladigan me'yoriy qiymatlari bo'lmagan taqdirda, buxgalteriya hisobi sub'ekti ularni ishlab chiqarish-texnik xususiyati va boshqaruv tomonidan alohida biznes jarayonlarini amalga oshirish samaradorligi uchun qo'yilgan vazifalarni hisobga olgan holda mustaqil ravishda belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Suv ta'minoti va oqova suv xizmatlarini ko'rsatish yo'nalishlarida amalga oshirilayotgan islohotlarni izchil davom ettirish, sohada shaffoflik hamda xususiy sektorning ishtirokini ta'minlash, "O'zsuvta'minot" AJ va suv ta'minoti tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini oshirish hamda zamonaviy innovasion tizimlarni joriy etish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 25 sentyabrdagi PF-6074 – sonli Farmoni [1], va Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 30 iyulda 459-sonli qarori [2] tasdiqlangan.

Ushbu Farmon va Qarorlarda belgilab berilgan vazifalar mazkur tarmoqda muhim burilishlar sodir bo'lishiga sabab bo'ldi. «Faoliyat jarayonlari bo'yicha hisoblash boshqaruv hisobini rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishi bo'lib, o'z navbatida boshqaruvning zamonaviy konsepsiyalari orasida jarayonlar bo'yicha boshqarish asosiy konsepsiyalardan biri hisoblanadi»[3]

V.Repin, V.Eliforovlarning ta'kidlashicha "Biznes jarayonlari shunday tuzilganki, har bir jarayon manfaatdor tomonlar uchun xizmat qilishi kerak. Biznes jarayonini aniqlashda keraksiz harakatlar chiqarib tashlanadi [4].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tadqiqotning umumiy ilmiy va maxsus usullari tahlil, usullari, iqtisodiy hodisalarni baholashga nisbatan mantiqiy, yalpi va tizimli yondashuvlar qo'llanildi. Tadqiqot ishini bajarishda metodologik bazasi bo'lib ma'lumotlarni to'plash, kuzatish, me'yoriy-huquqiy hujjatlarni o'rganish asosida tadqiqotning iqtisodiy munosabatlarni va ularning rivojlanishidagi hodisalarni hamda o'zaro bog'liqliklarni o'rganishga nisbatan yalpi va tizimli yondashuvlarni nazarda tutuvchi umumiy ilmiy prinsiplari xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni yakuniy baholash uchun shkalasi

KPI indeksi qiymatining tavsifi	Samaradorlik reytingi	KPI indeksi	Tahliliy talqin
O'ta qoniqarsiz qiymat	E	0-0,2	Xo'jalik yurituvchi sub'ekt uchun xavfli natija
Qoniqarsiz qiymat	D	0,2-0,4	Juda sust natija
Chegara qiymati	C	0,4-0,6	O'rtacha natija, biznes jarayonlari yaxshilanishni talab qiladi
Qoniqarli qiymat	B	0,6-0,8	Normativ daraja, biznes jarayonlar kutilgan ssenariy bo'yicha amalga oshiriladi
Eng samarali qiymat (milsiz natija)	A	0,8-1,0	Maqsadli daraja, biznes jarayonlari imkon qadar samarali amalga oshiriladi

Taklif etilayotgan uslubiyat biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni tezkor baholash imkonini berish bilan birga biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobida tahliliy va nazorat funksiyalarini kuchaytiradi.

Ushbu bosqichda o'tkazilgan tadqiqotlar natijasida biz biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash uslubiyatini ishlab chiqdik. Xususan, uslubiyatning maqsadi, vazifalari, ob'ektlari, axborot ta'minoti, sub'ektlari, asosiy ko'rsatkichlarni hisoblash va baholash tartibi, natijalarni taqdim etish tartibi va biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash bo'yicha tahliliy xulosa shakllantirildi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Biznes jarayonlarining asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash uslubiyatining o'ziga xos xususiyatlari – bu yangi bilimlarni oshirishning bir qator belgilariga ega bo'lgan quyidagi qoidalaridan iborat:

- Ushbu uslubiyat suvta'minoti korxonalarida barcha tabaqalashtirilgan biznes jarayonlarini amalga oshirish samaradorligini belgilovchi ko'rsatkichlar tizimini, shuningdek, har bir ko'rsatkichni baholash uchun me'yoriy qiymatlarning oraliq shkalasini o'zida mujassam etadi;

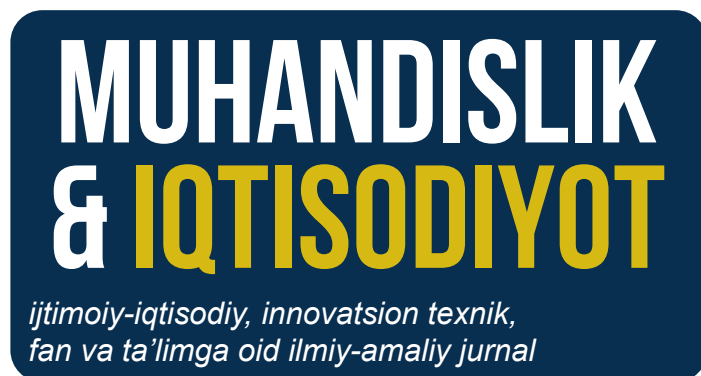
- uslubiyat umumiy (me'yoriy ahamiyatini baholash shkalasiga muvofiq har bir ko'rsatkich bo'yicha alohida («A» dan «E» gacha) va batafsil tahlilni (KPIning umumlashtiruvchi indekslarini hisoblash yo'li bilan) o'tkazish uchun qo'llanilishi mumkin, bu, bir tomondan, ma'lumotlarni olishning aniqligi, axborot taqdim etishligi va tezkorligini, ikinchi tomondan esa, jarayonga yo'naltirilgan boshqaruv sharoitida buxgalteriya hisobi sub'ekti faoliyatining samaradorligini baholash bo'yicha tahliliy harakatlarning etarli darajadagi chuqurligini ta'minlaydi;

- uslubiyat ko'rsatkichlarning standartlashtirilgan qiymatlarini hisoblash bilan takomillashtirilgan bo'lib, bu qo'shimcha ijobiy samara beradi – KPIning xususiy (har bir biznes jarayoni, moliyaviy va nomoliyaviy ko'rsatkichlar, asosiy va qo'shimcha ko'rsatkichlar bo'yicha) va umumlashtiruvchi (boshqaruv biznes jarayonlari, asosiy, yordamchi va rivojlantiruvchi jarayonlar bo'yicha) indekslarni hisoblash imkoniyati bilan belgilanadi.

Ushbu yangilik boshqaruv hisobi tizimida biznes jarayonlari bo'yicha sifatli va samarali qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 6074-сонли Фармони “Ичимлик суви таъминоти ва оқова сув тизимини янада такомиллаштириш ҳамда соҳадаги инвестиция лойиҳалари самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”. 2020 йил 25 сентябрь. <https://lex.uz/docs/5017983>.
2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 459-сонли қарори “Сув таъминоти оғир ҳудудлардаги аҳоли томорқалари ва қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ер майдонларига сув чиқариш ишларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида” 30.07.2020 й.
3. Булгакова, С. В. Калькулирование себестоимости по процессам деятельности в управленческом учете экономического субъекта / С. В. Булгакова, Н. В. Подобедова // Международный бухгалтерский учет. – 2014. – № 45 (339). – С. 14–24.
4. Репин В., Елиферов В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов. Манн, Иванов и Фербер, 2013.

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100